

รายงานการประชุมสภาการศึกษา

ครั้งที่ ๒/๒๕๖๘

วันศุกร์ที่ ๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๘ เวลา ๐๙.๓๐ น.

ณ ห้องประชุมกำแหง พลางกูร ชั้น ๓ อาคาร ๕๖ ปี สกศ. ควบคู่การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ผู้มาประชุม

กรรมการโดยตำแหน่ง

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ)	ประธานกรรมการ
๒. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (นายสุเทพ แก่งสันเทียะ)	กรรมการ
๓. เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
(ว่าที่ร้อยตรี ธนุ วงษ์จินดา)	กรรมการ
๔. ปลัดกระทรวงมหาดไทย (นายสันติธร ยิ้มละมัย รองปลัดกระทรวงมหาดไทย แทน)	กรรมการ
๕. ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
(นางสาวชมภารี ชมภูรัตน์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม แทน)	กรรมการ
กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรเอกชน	
๖. นายบุญเลี้ยง ไซเซอร์ศักดิ์	กรรมการ
กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	
๗. นายอนุชากร มาศฉมาดล	กรรมการ
กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรศาสนาอื่น	
๘. ศาสนาจารย์ธงชัย ประดับชนานุรัตน์	กรรมการ
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ	
๙. นางสาวกรองทอง บุญประคอง	กรรมการ
๑๐. นายอำนาจ วิทยานุกูวดี	กรรมการ
๑๑. นายคมสัน โพธิ์คง	กรรมการ
๑๒. นายชัยยศ อิ่มสุวรรณ์	กรรมการ
๑๓. เลขาธิการสภาการศึกษา (รองศาสตราจารย์ประวิต เอราวรรณ์)	กรรมการและเลขานุการ

ผู้มาประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

กรรมการโดยตำแหน่ง

๑. เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (นายศพล เวณุโกเศศ)	กรรมการ
๒. ปลัดกระทรวงแรงงาน (นายบุญสงค์ ทัพชัยยุทธ์)	กรรมการ
๓. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
(นางณัฐนันท์ อัสวเลิศศักดิ์ รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา แทน)	กรรมการ
๔. ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
(นางสาวชวนชม จันทะวงษ์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ แทน)	กรรมการ
๕. เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
(นางสาวภัทรพร เล้าวงศ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการลงทุนพัฒนาสังคม แทน)	กรรมการ
กรรมการที่เป็นผู้แทนคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย	
๖. นายสมัย เจริญช่าง	กรรมการ

“เรียนดี มีความสุข”

กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรวิชาชีพ

๗. ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์อมร ลิลารัศมี	กรรมการ
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ	
๘. นายบุญรักษ์ ยอดเพชร	กรรมการ
๙. ศาสตราจารย์พิเศษชทอง จันทรางศุ	กรรมการ
๑๐. นายอดุลย์ พิมพ์ทอง	กรรมการ
๑๑. รองศาสตราจารย์ นายแพทย์สุริยเดว ทรีปาตี	กรรมการ
๑๒. นายบัณฑิตย์ ศรีพุทธานกู	กรรมการ
๑๓. นายสุรศักดิ์ มุกประดับ	กรรมการ
๑๔. นายเหมพงศ์ ทวีกาญจน์	กรรมการ
๑๕. รองศาสตราจารย์ดนูวัศ สาคริก	กรรมการ
๑๖. นายสกล กิตต์นิธิ	กรรมการ
๑๗. รองศาสตราจารย์ประมา ศาสตรระจุ	กรรมการ
๑๘. ศาสตราจารย์ นายแพทย์ประสิทธิ์ วัฒนภา	กรรมการ
๑๙. ศาสตราจารย์ นายแพทย์อภิชาติ จิตต์เจริญ	กรรมการ
๒๐. นายชาติชาย เกตุพรหม	กรรมการ
๒๑. นายวิริยะ รามสมภพ	กรรมการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑. ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	ลาประชุม
๒. พระพรหมบัณฑิต (ประยูร ธมฺมจิตโต)	ลาประชุม
๓. พระพรหมวชิรวิมล (แสง ธมฺเมสโก)	ลาประชุม
๔. ศาสตราจารย์บ้งอร เสรีรัตน์	ลาประชุม
๕. นางสาวนิรมล เมธีสุกุล	ลาประชุม

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายธฤติ ประสานสอน	รองเลขาธิการสภาการศึกษา
๒. นายนิติ นาขิต	รองเลขาธิการสภาการศึกษา
๓. นางอำภา พรหมวาทย์	ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนการศึกษา
๔. นายภูมิพัช เรืองแหล่	ผู้ช่วยเลขาธิการสภาการศึกษา
๕. นางประวีณา อัสโย	ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ
๖. นางสาวรุ่งนภา จิตรโรจนรักษ์	ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา
๗. นายวีระพงษ์ อุ่เจริญ	ผู้อำนวยการสำนักประเมินผลการจัดการศึกษา
๘. นางสาวกิงกาญจน์ เมฆา	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการศึกษา
๙. นางโชติกา วรรณบุรี	ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้
๑๐. นางเพทหาย บุญมี	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
๑๑. นางสาวศศิรัศม์ วีระไวทยะ	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายความร่วมมือกับต่างประเทศ
๑๒. นางนันทิชา ไวยนพ	ผู้อำนวยการสำนักสื่อสารองค์กร
๑๓. นางพัชรพรพรรณ กฤษฎาจินดารุ่ง	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

“เรียนดี มีความสุข”

๑๔. นางสาวช่อบุญ จิราภาพ

ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

๑๕. นางรุจิรา สุนทรีรัตน์

ผู้อำนวยการกลุ่มงานจริยธรรม

๑๖. นางสาวกาญจนา หงษ์รัตน์

ผู้อำนวยการสำนักกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

๑๗. นายชาญชัย มาณจักร

นิติกรชำนาญการ แทนผู้อำนวยการสำนักพัฒนากฎหมายการศึกษา

๑๘. เจ้าหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๐ น.

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการแสดงความยินดีกับ ศาสตราจารย์ธงชัย ประดับชนานุรัตน์ ในโอกาสได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการสภาการศึกษาที่เป็นผู้แทนองค์กรศาสนาอื่น

รองศาสตราจารย์ประวิต เอราวรรณ เลขาธิการสภาการศึกษา กรรมการและเลขานุการ แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า การประชุมวันนี้เป็นการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๒/๒๕๖๘ จัดขึ้น ณ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ควบคุมการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มีกรรมการเข้าร่วมการประชุมทั้งสิ้นจำนวน ๓๔ คน กรรมการลาประชุม จำนวน ๕ คน (๒ รูป ๓ คน) ขออนุญาตให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมการประชุม และเรียนเชิญรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเข้าสู่วาระการประชุม

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ประธานกรรมการสภาการศึกษา (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ) แจ้งต่อที่ประชุมดังนี้

๑. การประชุมสภาศึกษานำเสนอเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยใช้ระบบ e-Meeting ในการบริหารจัดการประชุม ซึ่งฝ่ายเลขานุการจะส่งระเบียบวาระการประชุมและเอกสารประกอบการประชุมเข้าไปในระบบดังกล่าว เพื่อให้กรรมการสภาการศึกษาได้ศึกษาข้อมูลล่วงหน้าก่อนวันประชุม หากกรรมการมีข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะในแต่ละระเบียบวาระการประชุมสามารถแจ้งในระบบดังกล่าวได้ และสามารถสื่อสารผ่านกลุ่มไลน์สภาการศึกษาได้อีกช่องทางหนึ่ง ทั้งนี้ เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการดำเนินการประชุม

๒. เมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๘ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแต่งตั้งคณะกรรมการ PISA และพัฒนาคุณภาพการศึกษาแห่งชาติ (เดิมชื่อคณะกรรมการ PISA แห่งชาติ) ตามที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอ โดยคณะกรรมการฯ ดังกล่าว มีหน้าที่ติดตามและขับเคลื่อนนโยบายด้านคุณภาพการศึกษา ทั้งมิติของการเตรียมความพร้อมและพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล (PISA) และสนับสนุนการประเมินผลและการรายงานภาพรวมผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ผ่านการมีส่วนร่วมจากส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษามีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของคณะกรรมการชุดนี้ในเรื่องการยกระดับคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน จึงขอให้สำนักงานเลขาธิการสภาศึกษานำความก้าวหน้าการดำเนินงานของคณะกรรมการ PISA และพัฒนาคุณภาพการศึกษาแห่งชาติมารายงานให้คณะกรรมการสภาการศึกษาได้รับทราบด้วย

มติ ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม

นางปัทมา คำภาศรี ผู้อำนวยการกลุ่มเลขานุการคณะกรรมการสภาการศึกษา สำนักนโยบายและแผนการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า ฝ่ายเลขานุการได้จัดทำรายงาน

“เรียนดี มีความสุข”

การประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ จำนวน ๒๔ หน้า และได้แจ้งเวียนให้คณะกรรมการพิจารณาและรับรองรายงานการประชุมภายในวันศุกร์ที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๘ เมื่อครบกำหนดระยะเวลามีกรรมการแจ้งแก้ไขรายงานการประชุม หน้าที่ ๑ บรรทัดที่ ๓๖ จากเดิม “นายสันติ นันทะสุวรรณ ผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน แทน” เป็น “นายสันติ นันทะสุวรรณ ผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน รักษาการแทนรองปลัดกระทรวงแรงงาน แทน” ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการได้ปรับแก้รายงานการประชุมฯ เรียบร้อยแล้ว จึงขอเสนอต่อที่ประชุมเพื่อพิจารณารับรองรายงานการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘

มติ ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ วันศุกร์ที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ โดยไม่แก้ไข

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องสืบเนื่องเพื่อพิจารณา

การประเมินสถานการณ์ปัจจุบันเพื่อยกระดับผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน (Learning Outcome)

นายวีระพงษ์ อุเจริญ ผู้อำนวยการสำนักประเมินผลการจัดการศึกษา นำเสนอเรื่อง การประเมินสถานการณ์ปัจจุบันเพื่อยกระดับผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน (Learning Outcome) มีสาระสำคัญโดยสรุปดังนี้

มติสภาการศึกษา ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ได้ให้ความเห็นชอบในหลักการให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) จัดทำยุทธศาสตร์การยกระดับผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน (Learning Outcome) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงศึกษา วิเคราะห์ รวบรวมข้อมูล เอกสารงานวิจัยจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และพบว่า หน่วยงานในระดับนานาชาติทั้งหน่วยงานด้านการศึกษา และหน่วยงานที่มีได้เกี่ยวข้องกับการศึกษาโดยตรง ได้กำหนดเป้าหมายในการจัดการศึกษา อาทิ OECD : Organization for Economic Co-operation and Development กำหนดเป้าหมายหลัก ๒ เป้าหมาย คือ ๑) Education 2030 Learning Compass เป็นการวางกรอบโดยเน้นผู้เรียนเป็นหลัก และเน้น Well-being ของผู้เรียน ๒) Education 2040 Teaching Compass เป็นการวางกรอบโดยให้ความสำคัญกับครู และการจัดการเรียนการสอนของครูเป็นหลัก หน่วยงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษาโดยตรง อาทิ World Economic Forum กำหนดเป้าหมาย Education 4.0 : AI in Education เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นต่อโลกอนาคตเพื่อตอบสนองต่อยุคอุตสาหกรรม ๔.๐ ซึ่งเทคโนโลยีมีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และ UNICEF กำหนดเป้าหมาย UNICEF’s Education Strategy 2019-2030 : Every Child Learns มุ่งเน้นให้เด็กทุกคนได้เรียนรู้อย่างเท่าเทียมและมีคุณภาพ ทั้งนี้ การศึกษาเป้าหมายของหน่วยงานดังกล่าวข้างต้น สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ขอค้นพบในการกำหนดเป้าหมายของแต่ละหน่วยงาน คือ ๑) การกำหนดเป้าหมายทางการศึกษาของทุกหน่วยงานมีจุดเน้นสำคัญตรงกันเรื่องการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา และเน้นผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ ๒) การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาในทุกมิติ ๓) ปัจจุบันการศึกษามีความจำเป็นต้องปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นในโลก ๔) การเน้นภาพรวมในลักษณะเดียวกัน ประกอบด้วย คุณภาพ ความเหลื่อมล้ำ ประสิทธิภาพ และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง และ ๕) Well-being ของผู้เรียน เป็นเป้าหมายใหม่ที่สำคัญในการกำหนดนโยบายและวางแผนทางการศึกษาควบคู่ไปกับ Learning Outcome

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้จัดทำยุทธศาสตร์การยกระดับผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน (Learning Outcome) ที่มีความสอดคล้องกับหลักการของนานาชาติ และสังเคราะห์ออกมาเป็นประเด็นยุทธศาสตร์ ๕ ประเด็น ที่ครอบคลุมทุกมิติของการจัดการศึกษา ดังนี้ ๑) การประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อการศึกษา (AI for Education) ๒) การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา (Teacher Development) ๓) การทดสอบและการประเมินผลทางการศึกษา (Test and Evaluation) เน้นการประเมินผล PISA และ O-NET ๔) การบริหารจัดการทางการเงินเพื่อการศึกษา (Financial Management) และ ๕) การจัดการศึกษาสำหรับ

“เรียนดี มีความสุข”

ผู้มีความสามารถพิเศษและการศึกษาพิเศษ (Talented & Special Education) ทั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา โดยสำนักประเมินผลการจัดการศึกษา ได้จัดทำกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์แนวทางการยกระดับผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน (Learning Outcome) ซึ่งเป็นขั้นตอนในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ตามเป้าหมาย ๔ ขั้นตอน คือ ๑) การประเมินความพร้อมและวิเคราะห์สถานการณ์ (issue readiness assessment) ๒) การวิเคราะห์ระยะห่างระหว่างเป้าหมายและสถานการณ์ปัจจุบัน (Gap analysis) ๓) การกำหนดเป้าหมายทางการศึกษา (Education Goal Setting) และ ๔) คาดการณ์ล่วงหน้าเชิงกลยุทธ์ (Strategic foresight) ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ดำเนินการใน ๒ ขั้นตอนแรกเรียบร้อยแล้ว

การประเมินสถานการณ์ปัจจุบันตามประเด็นยุทธศาสตร์ที่ได้กล่าวมาข้างต้น เป็นสิ่งจำเป็นต่อการกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ประยุกต์แนวทางการประเมินสถานการณ์ปัจจุบันทางการศึกษาจากรายงานของธนาคารโลก เรื่อง AI Revolution in Education: What You Need to Know มาจัดทำเป็น Thailand Learning Outcome Issues Readiness Assessment Checklist ซึ่งประกอบด้วยกรอบการประเมินความพร้อมจำนวน ๗ กรอบ คือ ๑) โครงสร้างพื้นฐาน ๒) ข้อมูลและฐานข้อมูล ๓) ครู ผู้บริหาร และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ๔) หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ๕) สถาบัน ธรรมชาติ และการบริหารจัดการ ๖) นโยบายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง และ ๗) การติดตามและประเมินผล สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงเรียนเสนอมาเพื่อโปรดให้ความเห็นชอบการประเมินสถานการณ์ปัจจุบันเพื่อยกระดับผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน (Learning Outcome) และมอบหมายกรมการสภาการศึกษาประเมิน Thailand Learning Outcome Issues Readiness Assessment Checklist เพื่อสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจะจัดทำเป็นรายงานผลการประเมินของสภาการศึกษาต่อไป

การพิจารณา

ที่ประชุมให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ ข้อเสนอเพิ่มเติม โดยขอให้เพิ่มเรื่อง Basic Fundamental of Humanity และ Morality Outcome เข้าไว้ในประเด็นยุทธศาสตร์การยกระดับผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน

มติ ที่ประชุมให้ความเห็นชอบในหลักการการประเมินสถานการณ์ปัจจุบันเพื่อยกระดับผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน (Learning Outcome) โดยให้ปรับเพิ่มเติมข้อมูลตามความเห็นของกรมการสภาการศึกษา และเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จให้จัดส่งกรมการสภาการศึกษาดำเนินการประเมิน Thailand Learning Outcome Issues Readiness Assessment Checklist

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

เรื่องที่ ๔.๑ ข้อเสนอการจัดการศึกษาเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Smart Education)

นายวีระพงษ์ อุ้งเจริญ ผู้อำนวยการสำนักประเมินผลการจัดการศึกษา นำเสนอเรื่อง ข้อเสนอการจัดการศึกษาเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Smart Education) มีสาระสำคัญโดยสรุปดังนี้

องค์การสหประชาชาติให้ความสำคัญกับปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมาโดยตลอด และเลขาธิการสหประชาชาติได้กล่าวว่า ปัจจุบันยุคโลกร้อนได้สิ้นสุดลง ยุคโลกเดือดได้มาถึง ขอให้แต่ละประเทศให้ความสำคัญและขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาในทันที สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงร่วมมือกับองค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย ดำเนินการวิจัย เรื่อง การศึกษาวิเคราะห์ภูมิทัศน์ : การเตรียมความพร้อมในการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของภาคการศึกษาของไทย (Climate Change Analysis in Thailand's Education Sector) โดยมีวัตถุประสงค์การดำเนินงาน คือ ๑) การวิเคราะห์นโยบายและช่องว่างทางนโยบายการเปลี่ยนแปลง

สภาพภูมิอากาศระดับชาติ และ ๒) จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของภาคการศึกษาไทย

องค์การยูนิเซฟสำนักงานใหญ่ได้จัดทำดัชนีความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศสำหรับเด็ก (Children's Climate Risk Index 2021, CCRI) ที่สะท้อนถึงความเสี่ยงและความเปราะบางที่เพิ่มขึ้นจากผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยวัดจาก ๒ เสาหลัก ได้แก่ เสาหลักที่ ๑ พิจารณาจากความเสี่ยงต่อภัยพิบัติด้านภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม (Exposure) ซึ่งประเทศไทยมีความเสี่ยงสูงจากปัจจัยต่าง ๆ อาทิ น้ำท่วม น้ำแล้ง น้ำทะเลหนุน ไซโคลนเขตร้อน คลื่นความร้อน โรคติดต่อจากแมลงหรือพาหะมลพิษทางอากาศ มลพิษจากสารเคมี การขาดแคลนน้ำสะอาด และเสาหลักที่ ๒ พิจารณาจากความเปราะบางของเด็ก (Child Vulnerability) โดยประเทศไทยมีความเสี่ยงต่ำในด้านนี้ จึงสะท้อนถึงความเข้มแข็งในด้านต่าง ๆ เช่น สุขภาพเด็ก (การฉีดวัคซีน การลดภาวะแคระแกร็น) การศึกษา (อัตราการเข้าเรียน การรู้หนังสือ) ความสามารถในการเข้าถึงบริการพื้นฐานและทรัพยากรฉุกเฉิน เป็นต้น จากดัชนีฯ ดังกล่าว พบว่าสถานการณ์ปัจจุบันประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ ๕๐ จาก ๑๖๓ ประเทศ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ไม่ถือว่าดี เนื่องจากลำดับที่ ๑ จะหมายถึงประเทศที่มีความเสี่ยงสูง เด็กต้องทนทุกข์ทรมานกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และหากเทียบกับประเทศในกลุ่มอาเซียน ประเทศไทยอยู่ในลำดับที่ ๘ ซึ่งสะท้อนถึงความเปราะบางที่เด็กและเยาวชนไทยต้องเผชิญภัยพิบัติทางธรรมชาติที่รุนแรงขึ้น

นอกจากนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาและองค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย ได้วิเคราะห์ความพร้อมในการจัดการศึกษาที่รองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate-smart Education) ของประเทศไทย ๗ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านข้อมูลและหลักฐาน ประเทศไทยยังขาดข้อมูลตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษาโดยตรง ๒) ด้านนโยบายและแผน มีนโยบายในระดับกรม แต่นโยบายภาพรวมที่ครอบคลุมการเตรียมความพร้อมระดับประเทศยังไม่ชัดเจน ๓) ด้านกลไกความร่วมมือ ยังขาดกลไกการประสานงานเฉพาะของหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษา ๔) ด้านงบประมาณ ยังไม่มีการจัดหมวดหมู่งบประมาณหรือเครื่องมือติดตามการใช้งบประมาณสำหรับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ๕) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน โรงเรียนในสังกัดของรัฐบาลส่วนใหญ่มีการเตรียมการในเรื่องนี้แต่ต้องอยู่ภายใต้รูปแบบและข้อกำหนดมาตรฐานของอาคารและระบบโครงสร้างพื้นฐานที่กำหนดโดยส่วนกลาง ๖) ด้านการจัดการเรียนการสอน การจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับการแก้ไขเพื่อบูรณาการการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมากขึ้น และมีการฝึกอบรมและพัฒนาครูเกี่ยวกับเรื่องนี้ และ ๗) ด้านชุมชน หลายโรงเรียนได้ทำงานร่วมกับชุมชนท้องถิ่นในการดำเนินโครงการด้านสิ่งแวดล้อมโดยมีชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม การลงพื้นที่ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกับกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม ได้ข้อค้นพบสำคัญ ๕ ประการ ได้แก่ ๑) ยังไม่มีการเชื่อมโยงการวางแผนในภาคการศึกษากับภาคการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยในปัจจุบันมีข้อมูลแต่ขาดการเชื่อมโยงที่เป็นรูปธรรม ๒) การวางแผนการพัฒนาศักยภาพครูเพื่อสนับสนุนระบบการศึกษาที่เป็น Climate-smart Education ขาดการนำไปสู่การปฏิบัติ ๓) มีการเก็บรวบรวมข้อมูลความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติในภาพรวมระดับชาติ แต่ขาดข้อมูลผลกระทบที่เกิดกับเด็กและภาคการศึกษา รวมถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เป็นรูปธรรม ๔) ความจำเป็นในการจัดทำแผนแม่บทที่เชื่อมโยงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศสำหรับภาคการศึกษา และ ๕) ความจำเป็นในการร่วมมืออย่างจริงจังระหว่างกระทรวงศึกษาธิการกับกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการศึกษาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้จัดทำข้อเสนอการจัดการศึกษาเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Smart Education) ๔ เรื่อง ดังนี้

“เรียนดี มีความสุข”

๑. การพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาและนักเรียน มีจุดเน้นคือ ๑) การเรียนรู้เชิงปฏิบัติ บูรณาการกิจกรรม Climate Action เข้าไปในทุกวิชาเพื่อให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ๒) สร้างฐานข้อมูลความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยพิบัติในสถานศึกษาพร้อมแนวทางการลดความเสี่ยง และ ๓) นำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการจัดการภัยพิบัติ

๒. การพัฒนาการจัดการเรียนการสอน มีจุดเน้นคือ ๑) การเสริมสร้างความเข้าใจและพัฒนาทักษะของครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาให้เป็นผู้ขับเคลื่อนการดำเนินงานที่ประสบความสำเร็จ ๒) การจัดอบรมถ่ายทอดความรู้ที่เป็นระบบ การนำวิธีการเรียนรู้แบบผสมผสานมาใช้ รวมถึงการมีระบบการโค้ช และการเป็นพี่เลี้ยงทางวิชาการ และ ๓) การเชื่อมโยงการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของครูในด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเข้ากับการพัฒนาทางวิชาชีพครูผ่านสมรรถนะและการประเมินผลการปฏิบัติงาน

๓. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษา มีจุดเน้นคือ ๑) ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านการศึกษาที่ปลอดภัยมากขึ้น ๒) พัฒนาพื้นที่สีเขียวและระบบนิเวศในสถานศึกษาเพื่อลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และ ๓) พัฒนาระบบเตือนภัยและการจัดการภัยพิบัติของประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๔. การส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนทางการศึกษากับสถานประกอบการและภาคเอกชน มีจุดเน้นคือ ๑) สร้างช่องทางให้สถานประกอบการและภาคเอกชนเข้ามาสนับสนุนภาคการศึกษา เพื่อให้สถาบันการศึกษาสามารถพัฒนาหลักสูตรและเนื้อหาที่มีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและสถานการณ์จริงของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และ ๒) ส่งเสริมงานวิจัยและนวัตกรรม เพิ่มพูนประสบการณ์จริง และสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่ช่วยยกระดับการศึกษาให้ตอบโจทย์สังคมและสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาขอเสนอต่อคณะกรรมการสภาการศึกษาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบข้อเสนอการจัดการศึกษาเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Smart Education)

การพิจารณา

ที่ประชุมให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อสังเกตเพิ่มเติม ดังนี้

๑. ข้อเสนอการจัดการศึกษาเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่จัดทำขึ้น มีหน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบนำไปดำเนินการและมีขั้นตอนการดำเนินการอย่างไร โดยในประเด็นนี้ รองศาสตราจารย์ประวิต เอราวรรณ เลขาธิการสภาการศึกษา ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจะนำข้อเสนอการจัดการศึกษาเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศไปสู่กลไกในกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาเป็น Best Practice เพื่อใช้เผยแพร่ต่อไป โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจะประสานงานกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องทุกหน่วยงานในการสร้างความตระหนักและขับเคลื่อนต่อในสถานศึกษา

๒. การให้ความสำคัญเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ Climate Change เป็นเรื่องที่ทุกฝ่ายประจักษ์และตระหนักร่วมกันแล้วว่าสถานการณ์ทวีความรุนแรงและส่งผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการศึกษา ดังนั้น การมีข้อเสนอและกรอบแนวทางเพื่อกำหนดทิศทางการดำเนินงานนับเป็นจุดหมายสำคัญในการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้กับการจัดการศึกษาที่ต้องเตรียมบุคลากรให้มีความพร้อมปรับตัวและรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

มติ

ที่ประชุมให้ความเห็นชอบข้อเสนอการจัดการศึกษาเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Smart Education) ตามที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเสนอ

เรื่องที่ ๔.๒ การจัดทำตราสาร (Initial Memorandum) ด้านการศึกษา การสมัครเข้าเป็นสมาชิก OECD ของกระทรวงศึกษาธิการ

นายวีระพงษ์ อุ้งเจริญ ผู้อำนวยการสำนักประเมินผลการจัดการศึกษา นำเสนอเรื่องการจัดทำตราสาร (Initial Memorandum) ด้านการศึกษา การสมัครเข้าเป็นสมาชิก OECD ของกระทรวงศึกษาธิการ มีสาระสำคัญโดยสรุป ดังนี้

ประเทศไทยอยู่ในระหว่างการสมัครเข้าเป็นสมาชิกองค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (The Organization for Economic Cooperation and Development : OECD) ซึ่งการจัดทำเอกสารประกอบการสมัครเป็นสมาชิก OECD จะต้องดำเนินการตามประเด็นภายใต้คณะกรรมการด้านต่าง ๆ ของ OECD จำนวน ๒๖ คณะกรรมการ กระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบประเด็นด้านการศึกษาของคณะกรรมการนโยบายการศึกษา (Education Policy Committee) นอกจากนั้น สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้เสนอคณะรัฐมนตรี แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับการดำเนินงานในการเข้าเป็นสมาชิก OECD ของประเทศไทย เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๗ โดยมีนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน และมีคณะอนุกรรมการ ๓ คณะ ประกอบด้วย ๑) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงานภายในประเทศเพื่อเข้าเป็นสมาชิก OECD ๒) คณะอนุกรรมการสร้างสัมพันธ์กับ OECD และ ๓) คณะอนุกรรมการปรับกฎหมายและระเบียบตามมาตรฐาน OECD โดยกระทรวงศึกษาธิการเป็นอนุกรรมการในคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงานภายในประเทศเพื่อเข้าเป็นสมาชิก OECD ขั้นตอนต่อไปของการสมัครเข้าเป็นสมาชิก คือ การจัดทำการตรวจประเมินความพร้อมในการเข้าเป็นสมาชิก (Accession review) ซึ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบในแต่ละคณะกรรมการ OECD จะต้องทำ Self – Assessment เพื่อประเมินกฎหมาย นโยบาย และแนวทางปฏิบัติภายในประเทศที่มีความสอดคล้องกับ OECD Legal Instrument โดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจะส่งแบบฟอร์มในการประเมินให้ส่วนราชการต่าง ๆ โดยในเบื้องต้นสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ขอความร่วมมือส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมเป็นหน่วยงานนำร่องในการจัดทำเอกสาร Initial Memorandum (IM) และสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ตอบรับเป็นหน่วยงานนำร่องในการจัดทำเอกสาร Initial Memorandum

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาดำเนินการจัดทำเอกสาร IM ด้านการศึกษา โดยมีประเด็นด้านการศึกษาเป็น ๑ ใน ๒๖ ประเด็นซึ่งประกอบด้วยประเด็นย่อย ๔ รายการ ได้แก่ ๑) ปฏิญญาว่าด้วยนโยบายการศึกษาในอนาคตในบริบทการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจ ๒) ข้อเสนอแนะของสภาว่าด้วยหลักการชี้แนะด้านความปลอดภัยจากแผ่นดินไหวในโรงเรียน ๓) ข้อเสนอแนะของสภาว่าด้วยหลักการชี้แนะสำหรับการจัดหาคุณภาพในระดับอุดมศึกษาข้ามพรมแดน และ ๔) ปฏิญญาว่าด้วยการสร้างสังคมที่เท่าเทียมผ่านการศึกษา ทั้งนี้ OECD ได้มีคู่มือประกอบการจัดทำ IM ซึ่ง IM มีข้อมูลการจัดทำแตกต่างกันและมีรายละเอียดในแต่ละ IM จำนวนมาก สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาขอเสนอข้อมูลโดยย่อสำหรับแต่ละประเด็นย่อย ดังนี้ ๑) ปฏิญญาว่าด้วยนโยบายการศึกษาในอนาคตในบริบทการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจ ในเรื่องนี้ OECD ได้กำหนดจุดเน้น คือ การจัดทำนโยบายด้านการศึกษาจะต้องเป็นสิ่งที่ทุกรัฐบาลให้ความสำคัญ นอกจากนั้นยังได้กำหนดจุดประสงค์พื้นฐานของการศึกษา อาทิ การศึกษาต้องได้รับการสนับสนุนและพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อประโยชน์ส่วนรวม เพื่อให้คนทุกคน ทั้งเยาวชนและผู้ใหญ่ ได้รับความรู้พื้นฐาน ทักษะ และความสามารถในการพัฒนาทัศนคติที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาตนเองและบทบาทของบุคคล สมาชิกในครอบครัว ผู้ทำงาน และพลเมือง การเข้าถึงวัฒนธรรมที่จำเป็นเพื่อใช้ชีวิตอย่างเต็มที่ในโลกที่ซับซ้อนและพึ่งพาอาศัยกันมากขึ้น และความสามารถในการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจ โดยได้กำหนดหลักการย่อยที่ระบุเป้าหมายในการจัดการศึกษา ๒) ข้อเสนอแนะของสภาว่าด้วยหลักการชี้แนะด้านความปลอดภัยจากแผ่นดินไหวในโรงเรียน ได้กำหนดองค์ประกอบ ๗ ด้าน ได้แก่ (๑) นโยบายความปลอดภัยจากแผ่นดินไหว

(๒) ความรับผิดชอบ (๓) ข้อบังคับอาคารและการบังคับใช้ข้อบังคับ (๔) การฝึกอบรมและคุณสมบัติ (๕) การเตรียมความพร้อมและการวางแผน (๖) การรับรู้และการมีส่วนร่วมของชุมชน และ (๗) การลดความเสี่ยงในโรงเรียนใหม่และโรงเรียนที่มีอยู่ นอกจากนี้ OECD มีข้อกำหนดเกี่ยวกับแนวโยบายด้านความปลอดภัยจากแผ่นดินไหวในโรงเรียนอย่างชัดเจน ๓) *ข้อเสนอแนะของสภากว่าด้วยหลักการชี้แนะสำหรับการจัดหาคุณภาพในระดับอุดมศึกษาข้ามพรมแดน* ในเรื่องนี้ OECD ได้กำหนดจุดเน้นสำคัญ อาทิ การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาข้ามพรมแดนเพื่อมอบโอกาสใหม่ ๆ ให้แก่ผู้เรียน และต้องได้รับการจัดการอย่างเหมาะสม มีกรอบการทำงานระหว่างประเทศเพื่อลดความเสี่ยงจากข้อมูลและการแนะนำที่ทำให้เข้าใจผิด โดยมีข้อเสนอแนะในการจัดทำ IM อาทิ (๑) กรอบการดำเนินงานเกี่ยวกับทรัพยากรข้อมูลที่มีเพียงพอสำหรับการตัดสินใจของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถอยู่ในระบบได้ และการทำให้กระบวนการรับรองคุณภาพโปร่งใสและเชื่อถือได้ เป็นคุณภาพที่เป็นสากลเพื่อความสะดวกในการทำงาน (๒) หลักการชี้แนะ เป็นลักษณะของการจัดทำคู่มือสำหรับผู้เรียนที่ต้องการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาต่างประเทศ ที่เป็นการศึกษาระดับอุดมศึกษาข้ามพรมแดนโดยไม่จำกัดเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา หรือวัฒนธรรม ซึ่งการจัดทำ IM ในเรื่องนี้จะเป็นการจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างการศึกษาที่มีคุณภาพในระดับอุดมศึกษาที่ไม่มีพรมแดนขวางกั้น ๔) *ปฏิญญาว่าด้วยการสร้างสังคมที่เท่าเทียมผ่านการศึกษา* ในเรื่องนี้ OECD ได้กำหนดองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ (๑) การสร้างสังคมที่เท่าเทียมยิ่งขึ้นผ่านการศึกษาและการฝึกอบรม โดยมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพที่เริ่มตั้งแต่เด็กเล็กและให้ความสำคัญกับกลุ่มที่เปราะบางที่สุดในสังคม การลงทุนด้านนวัตกรรมการศึกษา (๒) การจินตนาการใหม่เกี่ยวกับการศึกษาและสร้างวิสัยทัศน์ที่กล้าหาญสำหรับอนาคตของการเรียนรู้ โดยมีการพัฒนาระบบการศึกษาที่ช่วยให้ผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าถึงศักยภาพของตนเองได้ พัฒนาวิธีการที่มุ่งเน้นคนและสังคมทั้งระบบในการจินตนาการใหม่เกี่ยวกับการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับอนาคต และ (๓) การสนับสนุนทักษะสำหรับอนาคต โดยสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิตตั้งแต่เกิดจนถึงการทำงานและตลอดชีวิต ช่วยให้ผู้เรียนสร้างทักษะสำหรับโลกดิจิทัล โลกสีเขียว และการสร้างวิสัยทัศน์ใหม่สำหรับการพัฒนาทักษะที่ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงในสังคมและเศรษฐกิจ

OECD ได้กำหนดกรอบการจัดทำ IM ในแต่ละ IM จะต้องมีส่วน ๔ เรื่อง ได้แก่ ๑) กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ๒) นโยบายที่เกี่ยวข้อง ๓) แนวปฏิบัติที่ดำเนินการตามข้อเสนอแนะ และ ๔) ข้อเสนอที่จะดำเนินการในอนาคต ทั้งนี้ จะต้องมีการประเมินตนเอง ๓ ระดับ ได้แก่ ๑) สอดคล้องโดยสมบูรณ์ คือ มีข้อมูลครบถ้วนตามที่ OECD กำหนด ๒) สอดคล้องบางส่วน คือ สอดคล้องบางส่วนและจำเป็นต้องมีการดำเนินการเพิ่มเติม และ ๓) ไม่สอดคล้อง

ผลการวิเคราะห์การจัดทำตราสาร (Initial Memorandum) ด้านการศึกษา ตามเกณฑ์การประเมินตนเอง ดังนี้ ๑) *ปฏิญญาว่าด้วยนโยบายการศึกษาในอนาคตในบริบทการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจ* อยู่ในระดับที่ ๒ สอดคล้องบางส่วนและจำเป็นต้องมีการดำเนินการเพิ่มเติม คือ ปัจจุบันรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสาม พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ และแผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ ได้ให้ความสำคัญและมีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนในการสนับสนุนให้มีการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัยไปจนถึงการศึกษาตลอดชีวิต จึงถือได้ว่าประเทศไทยมีการดำเนินการตาม IM นี้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ และจะมีการขับเคลื่อนการดำเนินการเพิ่มเติม ๒) *ข้อเสนอแนะของสภากว่าด้วยหลักการชี้แนะด้านความปลอดภัยจากแผ่นดินไหวในโรงเรียน* อยู่ในระดับที่ ๒ สอดคล้องบางส่วนและจำเป็นต้องมีการดำเนินการเพิ่มเติม โดยใน IM นี้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กรมโยธาธิการและผังเมือง กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มาร่วมประชุมหารือและให้ข้อคิดเห็น ซึ่งพบว่าประเทศไทยมีข้อมูลการดำเนินงานที่ค่อนข้างครบถ้วน มีเพียงเรื่องกฎหมายเกี่ยวกับแผ่นดินไหวซึ่งกระทรวงศึกษาธิการมิได้เป็น

ผู้รับผิดชอบโดยตรงแต่เป็นภารกิจของกระทรวงมหาดไทย ดังนั้นการจัดทำข้อมูลใน IM นี้จึงเขียนระบุเพิ่มเติมเกี่ยวกับมาตรการความปลอดภัยที่ชัดเจนว่ามีการดำเนินการอย่างไร ๓) ข้อเสนอแนะของสภาว่าด้วยหลักการชี้แนะสำหรับการจัดหาคุณภาพในระดับอุดมศึกษาข้ามพรมแดน อยู่ในระดับที่ ๒ สอดคล้องบางส่วนและจำเป็นต้องมีการดำเนินการเพิ่มเติม ซึ่งจะระบุใน IM เพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อมูลระบบธนาคารหน่วยกิต ๔) ปรวิญญาว่าด้วยการสร้างสังคมที่เท่าเทียมผ่านการศึกษา อยู่ในระดับที่ ๒ สอดคล้องบางส่วนและจำเป็นต้องมีการดำเนินการเพิ่มเติม ซึ่งจะระบุใน IM เพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะดิจิทัลและการนำ AI มาใช้ในระบบการศึกษา

ปัจจุบันการจัดทำตราสาร (Initial Memorandum) ด้านการศึกษา มีการดำเนินการและการเตรียมการดำเนินการ ดังนี้ ๑) การจัดทำตราสาร (Initial Memorandum) ด้านการศึกษา ที่เป็นฉบับร่างแล้วเสร็จ และได้จัดส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว ๒) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ๓) เตรียมจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพัฒนา IM จากผู้ทรงคุณวุฒิในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๘ ๔) เตรียมการจัดประชุมหารือออนไลน์กับประเทศโรมาเนียเพื่อเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการจัดทำเอกสารประกอบการสมัครเข้าเป็นสมาชิก OECD (โดยการสนับสนุนขององค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย) ในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๘ และ ๕) เตรียมการจัดประชุมออนไลน์ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญจาก EDPC เพื่อรับฟังความคิดเห็นในการพัฒนาการจัดทำ IM และการดำเนินการในขั้นตอนต่อไป (โดยการสนับสนุนขององค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย) ในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๘ จึงขอเสนอต่อที่ประชุมสภาการศึกษาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบการจัดทำตราสาร (Initial Memorandum) ด้านการศึกษา เพื่อสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจะเสนอเรื่องตามกระบวนการสมัครเข้าเป็นสมาชิก OECD ต่อไป

นายสันติธร ยิ้มละมัย รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า กระทรวงมหาดไทยได้มีส่วนร่วมในการสมัครเข้าเป็นสมาชิก OECD ด้วยเช่นกัน โดยรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย นางสาวชาปีดา ไทยเศรษฐ์ ได้นำคณะผู้แทนเข้าร่วมการประชุมกรรมการนโยบายการพัฒนาภูมิภาค Regional Development Policy Committee (RDPC) ที่กรุงวอร์ซอ ประเทศโปแลนด์ โดยในส่วนของกระทรวงมหาดไทยจะเน้นเรื่องนโยบายการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจระดับพื้นที่เพื่อยกระดับความอยู่ดีกินดี รวมถึงเรื่องความร่วมมือระหว่างรัฐบาลกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และจากการประชุม RDPC ครั้งที่ผ่านมามีประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี ซึ่งการดำเนินการจัดทำเอกสาร IM เพื่อสมัครเข้าเป็นสมาชิก OECD ทั้งของกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงมหาดไทยมีข้อมูลที่สามารถเกื้อหนุนกันได้

การพิจารณา

ที่ประชุมให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ ข้อสังเกตเพิ่มเติม ดังนี้

๑. การสมัครเข้าเป็นสมาชิก OECD เป็นเรื่องสำคัญต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา ดังนั้นการจัดทำ IM จึงเป็นความร่วมมือทั้งองคาพยพของหน่วยงานด้านการศึกษา โดยเฉพาะองค์กรหลักในกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง จึงควรมีกลไกที่กระตุ้นและสร้างความตระหนักในการเป็นเจ้าของหรือการมีส่วนร่วมในการสมัครเข้าเป็นสมาชิก OECD ร่วมกัน

๒. การจัดทำเอกสาร IM บางเรื่องอ้างอิงกฎหมายที่เกี่ยวข้องไม่ครบถ้วน อาทิ เรื่อง การจัดการอุดมศึกษาข้ามพรมแดน อ้างถึงเฉพาะพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ เท่านั้น ยังขาดพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาอุดมศึกษาด้วยเช่นกัน นอกจากนั้น เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับภัยพิบัติ อาทิ แผ่นดินไหวและการแจ้งเตือนมีกฎหมายของคณะกรรมการกฤษฎีกาการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) เกี่ยวข้องด้วย ดังนั้นเพื่อความสมบูรณ์ของการจัดทำเอกสาร IM จึงควรอ้างอิงกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วน

๓. การเข้าร่วมเป็นสมาชิก OECD ถือเป็นโอกาสในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งระบบ ดังนั้นการจัดทำเอกสาร IM ไม่ควรจัดทำเพียงเพื่อการตอบสนองต่อเกณฑ์ขั้นต่ำ (Minimum Requirement) ตามที่ OECD กำหนดเท่านั้น แต่ควรใช้โอกาสนี้ในการเตรียมความพร้อมคนไทยให้มีความรู้ ความสามารถ และ ศักยภาพตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสาม พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ในหมวดหมู่ที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต โดยเฉพาะประเด็น “ต้นทุนชีวิต” ซึ่งสิ่งหนึ่งที่ทำให้ช่วยพัฒนาคนไทยได้และต่างประเทศได้ดำเนินการแล้ว คือ การนำเทคโนโลยี AI มาใช้ร่วมกับระบบการประชุมออนไลน์เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้พหุวัฒนธรรม (Multicultural Exchange) ซึ่งเป็นการดำเนินการที่ได้ประโยชน์มากแต่ใช้งบประมาณน้อย

๔. ขอแก้ไขเอกสารประกอบการประชุม หน้า ๖๒ ข้อ ๒.๑ จาก “กฎหมายความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๗” เป็น “กฎกระทรวงความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๗” เพื่อความถูกต้องของข้อมูล

มติ ที่ประชุมให้ความเห็นชอบเอกสาร Initial Memorandum (IM) ด้านการศึกษา โดยให้ปรับตามความเห็นของคณะกรรมการสภาการศึกษา และดำเนินการตามกระบวนการสมัครเข้าเป็นสมาชิก OECD ต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องเพื่อทราบ

เรื่องที่ ๕.๑ การพัฒนาเมืองแห่งการเรียนรู้ (Learning City) ที่เอื้อต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต
นางโชติกา วรรณบุรี ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ นำเสนอผลการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาเมืองแห่งการเรียนรู้ (Learning City) ที่เอื้อต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต มีสาระสำคัญโดยสรุป ดังนี้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา โดยสำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ (ฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการสภาการศึกษาด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการศึกษาพิเศษ) ได้ขับเคลื่อนงานส่งเสริมการสร้างเมืองแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ในประเด็นสำคัญ ๒ ประเด็น ได้แก่ ๑) พัฒนาดัชนีการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๗ ประกอบด้วย ๓ มิติ ๙ ตัวชี้วัด เพื่อสะท้อนสถานการณ์การเรียนรู้ระดับชาติ และใช้เป็นข้อมูลในการขับเคลื่อนเมืองแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต และ ๒) ความร่วมมือพัฒนาเมืองแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ระหว่างสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาและภาคีเครือข่าย เพื่อจัดทำ “ข้อเสนอแนวทางการพัฒนาเมืองแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต” โดยร่วมกับสำนักเลขาธิการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (NATCOM) ภายใต้กระทรวงศึกษาธิการ หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (OKMD) สถาบันอุทยานการเรียนรู้ (TK Park) กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) และมหาวิทยาลัยพะเยา ในการเข้าร่วมเป็นเครือข่ายขับเคลื่อน “แพลตฟอร์มเมืองแห่งการเรียนรู้ของประเทศไทย (Thailand Learning City Platform)” ซึ่งมีองค์ประกอบที่ครอบคลุมการพัฒนาเมืองแห่งการเรียนรู้ทุกด้าน อาทิ สถาบันเมืองแห่งการเรียนรู้ รางวัลเมืองแห่งการเรียนรู้ (Thailand Learning City Award) ฐานข้อมูลและการศึกษาด้านเมืองแห่งการเรียนรู้ กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ (Learning City Week) โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเป็นหนึ่งในองค์กรด้านการหนุนเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning Booster) ซึ่งเดือนกรกฎาคมนี้ จะร่วมจัดเสวนาเพื่อยกระดับเมืองแห่งการเรียนรู้ทั้ง ๑๐ เมืองของไทยก้าวสู่มาตรฐานรางวัลเมืองแห่งการเรียนรู้ (UNESCO Learning City Award) ในฐานะตัวอย่างเมืองแห่งการเรียนรู้ด้านการส่งเสริมการศึกษาที่มีคุณภาพและการเรียนรู้ตลอดชีวิต จึงขอเสนอต่อที่ประชุมสภาการศึกษาเพื่อโปรดรับทราบ

ที่ประชุมให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ ข้อเสนอเพิ่มเติม เรื่องเมืองแห่งการเรียนรู้ของประเทศไทย มีหลายแห่งที่สามารถดำเนินกิจกรรมได้ดี แต่ควรเพิ่มเติมช่องทางการสื่อสารและข้อมูลการดำเนินกิจกรรม เมืองแห่งการเรียนรู้ที่ผู้สนใจสามารถค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมได้ โดยอาจจัดทำเป็นเอกสารหรือวิดีโอที่แสดง เป้าหมายให้เห็นอย่างชัดเจนเกี่ยวกับเมืองแห่งการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นอะไรที่ทำแล้วประสบความสำเร็จ อาทิ การทำให้เมืองนั้นเป็น Green Area มีสถานที่ใด หรือหมู่บ้านใดในปัจจุบันที่เป็น Green Area แล้ว และมีความเปลี่ยนแปลงหรือผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นอย่างไร เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้สนใจหรือนักท่องเที่ยวได้ศึกษาเรียนรู้ นอกจากนี้ ควรจัดทำข้อมูลในแต่ละเมืองแห่งการเรียนรู้ที่ทำให้สังคมอยู่ด้วยกันอย่างพอเพียง มีความสุขถ้วนหน้า เช่น เรื่องการมีจิตอาสา เมืองแห่งการเรียนรู้นั้นทำกิจกรรมอะไรบ้าง ที่ทำให้ผู้คนในชุมชนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เป็นต้น

มติ ที่ประชุมรับทราบ

เรื่องที่ ๕.๒ การพัฒนาเนื้อหาสาระในแพลตฟอร์มแนะแนว (Coaching) ของประเทศไทย "Fine myFuture"

นางโชติกา วรรณบุรี ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ นำเสนอ การพัฒนาเนื้อหาสาระในแพลตฟอร์มแนะแนว (Coaching) ของประเทศไทย "Fine myFuture" มีสาระสำคัญ โดยสรุป ดังนี้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา โดยสำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ ซึ่งเป็นคณะทำงานด้านพัฒนาระบบแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิต ภายใต้คณะอนุกรรมการ พัฒนาระบบการศึกษา “เรียนได้ทุกที่ทุกเวลา” (Anywhere Anytime) ได้พัฒนาแพลตฟอร์มระบบแนะแนว ของประเทศ มีชื่อว่า "Fine myFuture" เพื่อให้นักเรียน ครู ผู้บริหาร พ่อแม่ ผู้ปกครอง และประชาชนทั่วไป สามารถเข้าถึงระบบแนะแนวที่มีคุณภาพได้จากทุกที่ทุกเวลา โดยแพลตฟอร์ม Fine myFuture ประกอบด้วย ๓ ส่วนสำคัญ คือ ๑) ระบบลงทะเบียน เป็นระบบเก็บข้อมูลผู้ใช้งานในการทำภารกิจวิจัยในอนาคต ๒) แบบประเมิน ตนเอง เป็นแบบประเมินที่สามารถเชื่อมโยงไปยังอาชีพที่เหมาะสมกับผู้ทำแบบประเมิน และ ๓) ระบบค้นหา อาชีพ เพื่อนำเสนออาชีพสมัยใหม่ (กลุ่มอาชีพ ๕ ประเภท ๓๐ อาชีพ) ซึ่งผู้เรียน ครู ผู้บริหาร พ่อแม่ ผู้ปกครอง และประชาชนทั่วไป สามารถเข้าไปประเมินตนเองได้ทางเว็บไซต์ <https://finemyforure.onec.go.th> เกี่ยวกับความสามารถ (ability) ความสนใจ (interest) หรือสไตล์/รูปแบบการทำงานที่ตอบโจทย์ต่อวิถีชีวิต จึงขอเสนอต่อที่ประชุมสภาการศึกษาเพื่อโปรดรับทราบ

มติ ที่ประชุมรับทราบ

เรื่องที่ ๕.๓ รายงานผลการขับเคลื่อนมาตรฐานการศึกษาของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗

นางโชติกา วรรณบุรี ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ นำเสนอ เรื่องการรายงานผลการขับเคลื่อนมาตรฐานการศึกษาของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ มีสาระสำคัญโดยสรุป ดังนี้

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้กำหนดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (Desired Outcomes of Education : DOE Thailand) ที่ตอบสนองการพัฒนาประเทศไทย ๔.๐ ใน ๓ คุณลักษณะ คือ ผู้เรียนรู้ (Learner Person) ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม (Innovative Co-creation) และพลเมืองที่เข้มแข็ง (Active Citizen) ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา ของชาติมาอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้มีการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงาน ๑๖ หน่วยงาน ทั้งหน่วยงาน ภายในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานภายนอกกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีการดำเนินโครงการ

“เรียนดี มีความสุข”

ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ๘๗ โครงการ ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องมาตรฐานการศึกษาของชาติ จำนวน ๗ โครงการ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การนำมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ (หลักสูตรการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน) จำนวน ๑๖ โครงการ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ และการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน ๒๖ โครงการ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติและการประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน ๑๓ โครงการ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การส่งเสริมสนับสนุน และสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาผู้เรียน ให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ จำนวน ๑๕ โครงการ และ ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาและปรับปรุงระบบนิเวศทางการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ จำนวน ๑๐ โครงการ

การขับเคลื่อนการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของชาติในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ มีข้อเสนอในการยกระดับการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ได้แก่

๑) ระดับปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษา

๑.๑ สำหรับผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา : เสนอให้มีการสร้างความตระหนักและความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และเนื้อหาสาระของมาตรฐานการศึกษาของชาติ การพัฒนาครูให้เป็น Facilitator การส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง หรือ Personal Life Learning การใช้วิธีการประเมินผลผู้เรียนที่หลากหลายทั้งการประเมินผลการศึกษา การประเมินทักษะชีวิต การประเมินทางด้านจิตวิทยา รวมถึงการประเมินผลที่ต่อเนื่องหลากหลาย

๑.๒ สำหรับสถานศึกษา : เสนอให้มีการสนับสนุนครูให้จัดทำแผนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดตามกลุ่มสาระ ให้ความสำคัญกับวิธีการหรือกระบวนการเรียนรู้มากกว่าข้อมูลหรือเนื้อหา การปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน การจัดให้มีโปรแกรมแนะแนวเพื่อเตรียมความพร้อมผู้เรียนสำหรับการศึกษาต่อและการเข้าสู่ตลาดแรงงาน

๑.๓ สำหรับหน่วยงานต้นสังกัด : เสนอให้มีการพัฒนาหลักสูตรและการประกันคุณภาพภายในที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาในปัจจุบันและชุมชนท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง การถอดบทเรียนการทำงานของหน่วยงานหรือสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดีและเผยแพร่ให้สาธารณชนได้รับทราบ การพัฒนาครูโดยมีระบบสารสนเทศกลางที่ช่วยเพิ่มทักษะความรู้ให้กับครูผู้สอนอย่างต่อเนื่องเพื่อให้มีความรู้และทักษะที่ทันสมัย มีระบบดูแลช่วยเหลือสนับสนุนการศึกษาของสถานศึกษาในกลุ่มเสี่ยงโดยเน้นการดูแลและพัฒนาระบบประกันคุณภาพ

๑.๔ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ : การส่งเสริมความร่วมมือให้เกิดการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบและเทคนิควิธีการใหม่ ๆ หรือนวัตกรรมด้านการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการในเชิงพื้นที่

๒) ระดับอาชีวศึกษา

เสนอให้มีการสนับสนุนและกำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการวัดผลที่ชัดเจน การพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน โดยเฉพาะสมรรถนะและทักษะการเป็นผู้ประกอบการหรือการประกอบอาชีพอิสระตามสาขาวิชา การส่งเสริมความร่วมมือให้เกิดขึ้นระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ การพัฒนาครูให้มีความรู้ที่ทันสมัย โดยเฉพาะทักษะที่สอดคล้องกับเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมสมัยใหม่ การพัฒนาสื่อและพัฒนาหลักสูตรให้ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน

๓) ระดับอุดมศึกษา

เสนอให้มีการพัฒนามาตรฐานฯ และหลักสูตรอุดมศึกษาที่มีความยืดหยุ่น และการจัดกลุ่มประเภทสถาบันอุดมศึกษาให้สอดคล้องตามบริบทของสถาบันอุดมศึกษา

ที่ประชุมให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ ข้อเสนอเพิ่มเติม ดังนี้

๑. ข้อมูลในรายงานพบว่า การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ฯ บางโครงการไม่มีหน่วยงานหลักรับผิดชอบทำหน้าที่ขับเคลื่อน เช่น โครงการในยุทธศาสตร์ที่ต้องลงปฏิบัติในพื้นที่แต่ขาดผู้รับผิดชอบหลักที่เป็น

ภารกิจของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือหลายโครงการมีเฉพาะข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนที่เป็นผู้รับผิดชอบเท่านั้น เป็นต้น ซึ่งข้อมูลที่ได้มา อาจได้มาจากการให้หน่วยงานแต่ละหน่วยงานรายงานผลการดำเนินงานที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ แล้วนำมาจัดทำเป็นรายงานแต่กระบวนการขั้นตอนที่ถูกต้องควรเป็นการนำยุทธศาสตร์เป็นตัวตั้ง แล้วหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำโครงการที่สอดคล้องยุทธศาสตร์ โดยในประเด็นนี้ นายบุญรักษ์ ยอดเพชร ประธานคณะกรรมการสภาการศึกษา ด้านมาตรฐานการศึกษา ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้มีการดำเนินงานขับเคลื่อนมาตรฐานการศึกษาของชาติและการรายงานผลการขับเคลื่อนอย่างสม่ำเสมอทุกปี และได้หารือกับฝ่ายเลขานุการถึงแนวทางการดำเนินงานตามที่กรรมการให้ความเห็น แต่อย่างไรก็ตาม คณะอนุกรรมการสภาการศึกษา ด้านมาตรฐานการศึกษา กำลังอยู่ระหว่างการปรับปรุงมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยในมาตรฐานการศึกษาของชาติฉบับใหม่จะมีการนำสู่การปฏิบัติที่เชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ โครงการ และเป้าหมายของหน่วยงานที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๒. ปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว คนไทยจึงต้องมีความรู้ความสามารถ และสมรรถนะที่พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งในปัจจุบันและอนาคต ดังนั้นมาตรฐานการศึกษาของชาติจะต้องสามารถยกระดับมาตรฐานการศึกษาของคนในชาติได้อย่างแท้จริง

มติ ที่ประชุมรับทราบ โดยมอบหมายคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา ด้านมาตรฐานการศึกษา พิจารณาแนวทางการขับเคลื่อนมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติที่สามารถยกระดับมาตรฐานการศึกษาของคนในชาติได้อย่างแท้จริงและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก

เรื่องที่ ๕.๔ ความก้าวหน้าในการขับเคลื่อนประเทศไทยสู่การเป็นสมาชิก OECD (TH2OECD) : การเดินทางเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษา (EDPC) ครั้งที่ ๓๗

นางสาวศศิธรณ์ วีระไวยะ ผู้อำนวยการสำนักนโยบายความร่วมมือกับต่างประเทศ นำเสนอความก้าวหน้าในการขับเคลื่อนประเทศไทยสู่การเป็นสมาชิก OECD (TH2OECD) : การเดินทางเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษา (EDPC) ครั้งที่ ๓๗ มีสาระสำคัญโดยสรุป ดังนี้

คณะกรรมการนโยบายการศึกษา (EDPC) เป็นหนึ่งในคณะกรรมการหลักของ OECD ซึ่งประเทศไทยร่วมการประชุม EDPC ตามที่ได้รับเชิญปีละ ๒ ครั้ง ตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ เป็นต้นมา โดยในปี ๒๕๖๖ รัฐบาลไทยมีนโยบายในการขับเคลื่อนประเทศไทยเข้าสู่การเป็นสมาชิก OECD ซึ่งมีเกณฑ์ในการเข้าเป็นสมาชิก คือ ๑) การกระบวนกรประเมินตนเองในความพร้อมเพื่อการเป็นสมาชิก OECD (กระบวนกรทำ IM) และ ๒) การเข้าร่วมคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ของ OECD ตามที่รับผิดชอบ คือ คณะกรรมการนโยบายการศึกษา (EDPC)

การเดินทางเข้าร่วมประชุมในครั้งนี้ เป็นการเข้าร่วมประชุมในฐานะประเทศรับเชิญพิเศษ ในการประชุมคณะกรรมการที่กำกับดูแลศูนย์วิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา (Centre for Educational Research and Innovation: CERi) สมัยที่ ๑๑๒ มีสาระสำคัญจากการประชุม คือ ๑) เรื่องการศึกษาปฐมวัย ที่ว่าด้วยการลงทุนและการเสริมพลังให้กับเด็กและการดูแลเด็กปฐมวัยในด้านสุขภาวะ ๒) เรื่องการพัฒนาวิชาชีพครูแนวใหม่และการจัดการเรียนการสอนในอนาคต ๓) เรื่อง Education 2030 และ Education 2040 และ ๔) เรื่องทักษะทางอารมณ์ที่มีผลจากการสำรวจจากประเทศสมาชิก และเมื่อประเทศไทยได้แสดงเจตจำนงในการเข้าร่วมเป็นสมาชิก OECD แล้ว จะมีคณะกรรมการชุดย่อยที่จะต้องเข้าไปมีส่วนร่วมด้วยการเดินทางไปเข้าร่วมการประชุมและร่วมเป็นอนุกรรมการย่อย ได้แก่ คณะอนุกรรมการที่มีการประชุมเกี่ยวกับ Future School Curriculum Models การประชุมผู้เชี่ยวชาญระดับชาติเกี่ยวกับทรัพยากรทางการศึกษา การประชุม OECD Future of Education and Skill 2040 และการประชุม OECD Community for Future-Fit Education Systems สำหรับการประชุมคณะกรรมการนโยบายการศึกษา (EDPC) ครั้งที่ ๓๗ มีสาระสำคัญของการประชุม

เกี่ยวกับเรื่องดัชนีความสามารถของปัญญาประดิษฐ์ของ OECD เรื่อง Education 2030: Learning Compass เรื่อง Education 2040: Teaching Compass เรื่องยุทธศาสตร์ทางด้านทักษะ (Skills Strategy Framework) เรื่องการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาด้วยการลงทุนในเรื่องการดูแลและการศึกษาปฐมวัย เรื่องปัญหา การขาดเรียน (School Attendance) และเรื่องการเปลี่ยนผ่านสีเขียว (Green Transition) ภายหลังจากนี้ OECD ยังมีการประชุมที่เกี่ยวข้องที่จะเชิญให้เข้าร่วมการประชุม ได้แก่ การประชุม Ministerial Council Meeting (MCM) การประชุม Education Policy Reform Dialogues 2025 การประชุม Skill Summit 2026 ในช่วงต้นปีหน้า และ การประชุม 6th Global Forum of the Future of Education and Skills 2030 นอกจากนี้ยังมีความร่วมมือของโครงการที่จะดำเนินการต่อ ได้แก่ Education Inclusive Societies Project, Education Policy Outlook และ OECD Survey of Social and Emotional Skills

การเข้าร่วมประชุมต่าง ๆ มีนัยสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงจุดยืนที่แสดงเจตจำนงในการ สนับสนุนการเข้าเป็นสมาชิก OECD ของประเทศไทย และเป็นการทำตามเกณฑ์ที่ OECD กำหนด เพื่อผลักดัน ให้ประเทศไทยได้เข้าเป็นสมาชิก OECD ที่สามารถใช้ประโยชน์จากการเป็นสมาชิกได้ และเมื่อนำข้อมูลที่ได้ มาวิเคราะห์กับนโยบายรัฐบาลและนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ พบว่า นโยบาย “เรียนดี มีความสุข Happy Learning” ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ สอดคล้องกับประเด็นที่มีการพูดคุยกันในคณะกรรมการ CERi และ คณะกรรมการ EDPC ในเรื่อง Well-being นอกจากนี้ ยังมีประเด็นที่สอดคล้องกันในเรื่องของ Thailand Zero Dropout การพัฒนาครูอย่างรอบด้าน (Teaching Development) การประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ เพื่อการศึกษา (AI in Ed) การศึกษาสีเขียว (Green Education) ระบบวุฒิรับรองมาตรฐานวิชาชีพ (Skill Certificate) การบริหารจัดการทางการเงินเพื่อการศึกษา และการทดสอบและประเมินผลทางการศึกษา ซึ่งโครงการ ประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล Programme for International Student Assessment (PISA) อยู่ภายใต้ OECD ดังนั้นเมื่อประเทศไทยเข้าเป็นสมาชิก OECD แล้ว จะมีโอกาสได้รับทราบผลของการประเมิน และใช้ประโยชน์จากผลของการประเมินได้อย่างถูกวิธีมากยิ่งขึ้น จึงขอเสนอต่อที่ประชุมสภาการศึกษา เพื่อโปรดรับทราบ

มติ ที่ประชุมรับทราบ

เรื่องที่ ๕.๕ ความก้าวหน้าการขับเคลื่อนงานกรอบคุณวุฒิแห่งชาติและธนาคารหน่วยกิต

นางสาวกาญจนา หงษ์รัตน์ ผู้อำนวยการสำนักกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ นำเสนอเรื่อง ความก้าวหน้าการขับเคลื่อนงานกรอบคุณวุฒิแห่งชาติและธนาคารหน่วยกิต มีสาระสำคัญโดยสรุป ดังนี้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาใช้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ หรือที่เรียกว่า NQF : National Qualifications Framework เป็นกลไกสำคัญในการปฏิรูปการศึกษาและพัฒนาระบบการศึกษาที่ยืดหยุ่น เพื่อตอบสนองต่อการเรียนรู้ในปัจจุบันที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนและประชาชนได้เทียบโอนผลลัพธ์การเรียนรู้ และประสบการณ์เพื่อเข้าสู่ระบบธนาคารหน่วยกิต ซึ่งจะได้รับทั้งคุณวุฒิการศึกษาและใบรับรองมาตรฐานอาชีพ โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ร่วมกับองค์กรหลักในกระทรวงศึกษาธิการและภาคีเครือข่าย ได้แก่ กระทรวงแรงงาน กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) และภาคเอกชนดำเนินการขับเคลื่อนงานอย่างต่อเนื่อง โดยมีความก้าวหน้าการดำเนินงาน ดังนี้

๑. การดำเนินงานกรอบคุณวุฒิแห่งชาติในการติดตามประเมินผล และขยายผลการพัฒนา หลักสูตรที่สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพ ตาม NQF เพื่อสะสมและเทียบโอนในระบบธนาคารหน่วยกิต ประกอบด้วย ๑) การติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานของหน่วยงานหลักในกระทรวงศึกษาธิการ และสถานศึกษานำร่อง (วิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ๙ แห่ง โรงเรียนพระดาบส จังหวัดชายแดนภาคใต้ โรงเรียนนอกระบบนำร่องของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน) ๒) การติดตาม

“เรียนดี มีความสุข”

และขยายผลการดำเนินงานเพื่อถอดบทเรียนการดำเนินการในการเชื่อมโยงการศึกษาทั้ง ๓ ระบบ ของจังหวัดน่าน ร่อง ๓ จังหวัด (นครสวรรค์ ภูเก็ต และยะลา) ๓) การขยายผลการพัฒนาหลักสูตรตาม NQF เพื่อนำมาขึ้นทะเบียน และรับรองหลักสูตร เพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่ระบบธนาคารหน่วยกิต นอกจากนี้ ยังมีการศึกษาและพัฒนา แนวทางการได้รับคุณวุฒิการศึกษาตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ เพื่อพัฒนาระบบการประเมินและรองรับสมรรถนะ ของบุคคลจากความรู้และประสบการณ์ที่มีมาก่อนเพื่อให้การรับรองคุณวุฒิการศึกษาตาม NQF ผ่านกลไกระบบ ธนาคารหน่วยกิตให้กับกลุ่มที่มีความสามารถพิเศษแต่ไม่สามารถเข้าศึกษาในระบบปกติได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งในกลุ่มเยาวชนยอดทักษะฝีมือที่เข้าแข่งขันฝีมือแรงงานนานาชาติ (World Skill) ที่เป็นผู้เรียนที่อยู่ในระดับ อาชีวศึกษาและอุดมศึกษา และกลุ่มนักกีฬาอาชีพ ที่มีสมรรถนะเป็นที่ประจักษ์ในการเข้าสู่การประเมิน สมรรถนะและรับคุณวุฒิ

๒. การดำเนินงานธนาคารหน่วยกิต มีการดำเนินงาน ๓ กิจกรรม ได้แก่ ๑) การติดตาม ความก้าวหน้าการดำเนินงานขับเคลื่อนธนาคารหน่วยกิต ในวาระครบรอบ ๑ ปี ภายหลังจากการมีประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยใช้แบบประเมินและการรับฟังความเห็นจากเวทีการประชุมต่าง ๆ ซึ่งพบว่า มีปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เป็นรูปธรรม ได้แก่ การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ธนาคารหน่วยกิตให้กับประชาชน หน่วยงาน และสถานศึกษาที่เป็นธนาคารหน่วยกิตทุกระดับ การจัดทำข้อมูล ระบบธนาคารหน่วยกิตระดับจังหวัด การพัฒนาและเชื่อมโยงฐานข้อมูลธนาคารหน่วยกิตแต่ละระดับ และการสร้าง กลไกการขับเคลื่อนงานในระดับพื้นที่ให้เป็นรูปธรรม ซึ่งจำเป็นต้องแต่งตั้งคณะกรรมการระดับจังหวัด โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธาน มีการประกาศเจตนารมณ์ของหน่วยงานในพื้นที่ร่วมกัน และมีแผนการ ขับเคลื่อนธนาคารหน่วยกิตของจังหวัด ๒) การออกแบบระบบธนาคารหน่วยกิต เพื่อรองรับการสะสม และเทียบโอนผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ที่มีความเชื่อมโยงของธนาคารหน่วยกิต ๔ ระดับ มีความชัดเจนของขั้นตอนการดำเนินงาน ลดความซ้ำซ้อน และเป็นระบบที่ง่าย จึงทำให้ผู้เรียนและประชาชน ทุกช่วงวัยเข้าสู่ธนาคารหน่วยกิตมากขึ้น และ ๓) การขับเคลื่อนธนาคารหน่วยกิตระดับพื้นที่ โดยวางกลไก ให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเป็น Node ในการบูรณาการและประสานงานในพื้นที่ โดยสำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษาร่วมกับทุกหน่วยงานในการสร้างความรู้ความเข้าใจทั้งในด้านการกระบวนกรและองค์ความรู้ต่าง ๆ ให้กับหน่วยงานและสถานศึกษาที่รับผิดชอบงานธนาคารหน่วยกิต ซึ่งถือเป็นหน่วยงานที่จะขับเคลื่อนธนาคาร หน่วยกิตในพื้นที่ให้ประสบความสำเร็จ จึงขอเสนอต่อที่ประชุมสภาการศึกษาเพื่อโปรดรับทราบ

นายสุเทพ แก่งสันเทียะ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ให้ข้อมูลเพิ่มเติม ๒ เรื่อง เรื่องที่ ๑ เรื่องระบบธนาคารหน่วยกิต รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ ได้มอบหมาย ให้สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบในการจัดตั้งสำนักงานทะเบียนกลางที่เชื่อมโยงไปยัง ศึกษาธิการจังหวัดทุกจังหวัดเพื่อรองรับการดำเนินการเรื่องธนาคารหน่วยกิต ปัจจุบันได้มอบหมายให้ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือกับ สำนักงาน ก.พ.ร. เพื่อวางระบบการเชื่อมโยงข้อมูล จัดทำแพลตฟอร์มระบบทะเบียน และเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้อง ขณะนี้อยู่ระหว่าง การศึกษาข้อมูล หากมีความก้าวหน้าในการดำเนินงานจะแนะนำให้ประชุมได้รับทราบต่อไป และเรื่องที่ ๒ เรื่องกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (NQF) ได้เชิญชวนให้หน่วยงานที่จัดการศึกษาที่มีหลักสูตรนำหลักสูตรมาเข้าสู่ระบบ NQF ซึ่ง NQF สามารถตอบโจทย์ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง Skill Certificate ได้เป็นอย่างดี ดังนั้น หน่วยงานที่จัดการศึกษาที่มีหลักสูตร ทั้งหลักสูตรระยะสั้นและหลักสูตรปกติ หากนำมาเข้าสู่ระบบ NQF ก่อนการอนุมัติหลักสูตร จะทำให้เกิดประโยชน์ในเรื่อง Skill Certificate เรื่องระบบธนาคารหน่วยกิต และเรื่องการจัดการเรียนการสอนที่สามารถจัดการเรียนการสอนในระบบปกติได้ด้วยเช่นกัน

นางสาวชมภารี ชมภูรัตน์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า สำนักงานคณะกรรมการการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สดช.) ภายใต้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ได้ดำเนินโครงการจัดทำแพลตฟอร์มการเรียนรู้และพัฒนาทักษะดิจิทัล (Learn to Earn) เพื่อเป็นกลไกส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตผ่านระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank) ซึ่งโครงการดังกล่าวได้รับงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๒๓๓,๗๑๗,๒๔๐ บาท และมีกำหนดการยื่นข้อเสนอในวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๘ ทั้งนี้ การขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าวได้ดำเนินการควบคู่ไปกับการพัฒนากฎหมายและแนวปฏิบัติทางจริยธรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างระบบนิเวศปัญญาประดิษฐ์ของประเทศให้มีความน่าเชื่อถือและปลอดภัย ในการนี้ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมมุ่งมั่นในการดำเนินงานแบบบูรณาการร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศให้มีศักยภาพพร้อมสำหรับยุคดิจิทัลต่อไป

ที่ประชุมให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ ข้อเสนอเพิ่มเติม ดังนี้

๑. การดำเนินงานระบบธนาคารหน่วยกิต หากสามารถเชื่อมโยงระบบธนาคารหน่วยกิตของกระทรวงศึกษาธิการกับระบบ EWE Platform (E-Workforce Ecosystem Platform) ของสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) ได้ จะเกิดประโยชน์ต่อนักเรียนนักศึกษาอย่างมาก ซึ่ง EWE Platform เป็นแพลตฟอร์มที่เป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์ดิจิทัลที่ไม่ต้องเรียน On Site เพียงอย่างเดียว นอกจากนั้น ระบบนี้ยังทำให้ผู้ว่าจ้างได้เห็นทักษะที่แท้จริงของผู้เรียน และผู้ว่าจ้างสามารถกระต้นความสามารถของผู้เรียนให้สูงมากขึ้นกว่าเดิมได้ จึงขอให้มีการเชื่อมโยงระบบธนาคารหน่วยกิตเข้ากับระบบ EWE Platform ที่เป็นรูปธรรม

๒. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาดำเนินงานครอบคลุมมิติแห่งชาติและระบบธนาคารหน่วยกิตมาอย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน เนื่องจากทั้งสองเรื่องเป็นการปฏิรูปการศึกษาอย่างแท้จริง ซึ่งต่อไปจะทำให้การเรียนรู้เกิดจากทุกที่ทุกเวลา AnyWhere AnyTime อย่างเป็นรูปธรรม และเห็นว่าสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาดำเนินงานได้ถูกทางแล้ว ตั้งแต่การประกาศแนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ไปจนถึงการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติในพื้นที่ แต่อย่างไรก็ตาม การรายงานผลที่รายงานให้คณะกรรมการสภาการศึกษาได้รับทราบในวันนี้อาจยังเป็นภาพใหญ่ที่เป็นนามธรรม ดังนั้นจึงขอให้มีการรายงานผลที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยการเก็บข้อมูลเนื้อหาสาระในพื้นที่ที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริง ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) หรือสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานที่ได้ขับเคลื่อนการดำเนินงานร่วมกัน แล้วจัดทำเป็นรายงานให้คณะกรรมการสภาการศึกษาได้รับทราบว่าการดำเนินงานที่ได้ดำเนินการไปแล้ว มีเรื่องใดที่เป็น Best Practice ได้ มีเรื่องใดที่เป็นข้อมูลที่ต้องปรับปรุงแก้ไขในเชิงนโยบาย มีเรื่องใดที่เป็นข้อจำกัดในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน และมีเรื่องใดที่สามารถสนับสนุนในเชิงนโยบายได้

มติ ที่ประชุมรับทราบ โดยมอบหมายสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาไปดำเนินการเพิ่มเติมตามความเห็นของคณะกรรมการสภาการศึกษา และนำเสนอต่อสภาการศึกษาในการประชุมครั้งต่อไป

เรื่องที่ ๕.๖ ความก้าวหน้าของการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.

นางสาวกัญญาณ์ เมฆา ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการศึกษา นำเสนอเรื่องความก้าวหน้าของการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. มีสาระสำคัญโดยสรุป ดังนี้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๔ เป็นแผน ๒๐ ปี มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๐ ซึ่งที่ประชุมสภาการศึกษาในคราวการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ ได้มีมติให้มีการทบทวนและปรับปรุงแผนการศึกษาแห่งชาติ ผู้บริหารและผู้อำนวยการกลุ่มของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงหารือร่วมกันเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าว และเลขาธิการสภาการศึกษาเห็นควรให้มีการกำหนดทิศทางและกลยุทธ์ในการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่ โดยให้มอง Ultimate Goal

“เรียนดี มีความสุข”

ให้ชัดว่าแผนการศึกษาแห่งชาติควรมีเป้าหมายของการศึกษาอย่างไร สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษา จึงดำเนินการ ดังนี้ ๑) สังเคราะห์เอกสารงานวิจัยภายในประเทศและงานวิจัยขององค์กรนานาชาติ ๒) สํารวจความคิดเห็นของประชาชนทุกช่วงวัยที่มีต่อภาพการศึกษาไทยในอนาคต จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ๑,๖๐๐ คน และ ๓) จัดประชุมระดมความคิดเห็นจากนักคิดและผู้ที่มีมุมมองใหม่ ๆ เพื่อมองภาพอนาคตการศึกษาไทย ควรจะเป็นอย่างไร ซึ่งผู้เข้าร่วมประชุมเป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากหลายด้าน อาทิ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมือง ด้านวิทยาศาสตร์ ด้านเทคโนโลยี Artificial Intelligent (AI) ด้านสื่อสารมวลชน ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ด้านสุขภาพจิต ฯลฯ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการวิเคราะห์ข้อมูลและเตรียมกร่างเป็นทิศทางการศึกษาไทย

รองศาสตราจารย์ประวิต เอราวรรณ์ เลขาธิการสภาการศึกษา กรรมการและเลขานุการ ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้หารือกับสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ และได้รับทราบว่าการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติจะต้องอยู่ภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ และหมุดหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสาม พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ โดยแผนการศึกษาแห่งชาติจะเป็นแผนระดับ ๓ ที่ต้องจัดทำตามแบบฟอร์มที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนด ซึ่งคุณค่าของแผนจะลดลงและอาจมีความล่าช้าในการดำเนินการ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงปรับแนวทางการดำเนินงานเป็นการจัดทำทิศทางการศึกษาไทยเพื่อให้สามารถดำเนินการได้รวดเร็ว ตอบโจทย์การพัฒนาการศึกษาของประเทศได้เร็วขึ้น แล้วเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาและขับเคลื่อนการดำเนินงานต่อไป ทั้งนี้ หากการจัดทำทิศทางการศึกษาไทยแล้วเสร็จ จะนำมาเสนอต่อคณะกรรมการสภาการศึกษา จึงขอเสนอต่อที่ประชุมสภาการศึกษาเพื่อโปรดรับทราบ

ที่ประชุมให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ ข้อเสนอเพิ่มเติม ดังนี้

๑. ควรให้ผู้เรียนซึ่งเป็น Stakeholder โดยตรง ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการจัดทำทิศทางการศึกษาไทย

๒. ควรกำหนดเรื่องหลักคุณธรรมและจริยธรรม (Morality) ไว้ในทิศทางการศึกษาไทย ที่จัดทำขึ้น

มติ ที่ประชุมรับทราบ โดยมอบหมายสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาไปดำเนินการเพิ่มเติมตามความเห็นของคณะกรรมการสภาการศึกษา

เรื่องที่ ๕.๗ การศึกษาแนวทางสนับสนุนทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

นางสาวกัญญาณ์ เมฆา ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนการศึกษา นำเสนอเรื่องการศึกษาแนวทางสนับสนุนทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีสาระสำคัญโดยสรุป ดังนี้

การศึกษาที่มีคุณภาพเป็นหนึ่งในเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนที่องค์การสหประชาชาติให้ความสำคัญ ซึ่งประเทศไทยได้มีการปรับอัตราเงินอุดหนุนรายหัวเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อช่วยลดภาระผู้ปกครอง แต่การดำเนินการดังกล่าวยังคงมีข้อจำกัดที่ไม่สามารถตอบสนองความจำเป็นของกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่ม รวมถึงการตอบสนองต่อบริบทสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป อาทิ การเปลี่ยนแปลงของจำนวนประชากรในอีก ๖๐ ปีข้างหน้าที่จะมีผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น ๑๐ ล้านคน การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี นอกจากนี้ ผลการทดสอบต่าง ๆ ชี้ชัดว่าการลงทุนทางการศึกษายังไม่สอดคล้องกับคุณภาพการศึกษาที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ดังนั้นจึงควรมีการบริหารจัดการทรัพยากรและงบประมาณอย่างเพียงพอ มีประสิทธิภาพ และมีความเสมอภาคเป็นธรรม สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงเห็นควรมีการศึกษาแนวทางการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมีการดำเนินการศึกษาข้อมูล เรื่องค่าใช้จ่ายทางการศึกษา ตัวชี้วัด การสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งนี้ ได้หารือร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อวางกรอบการศึกษาแนวทางการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีความชัดเจนมากที่สุด และมีการเก็บรวบรวม

ข้อมูลที่เป็นข้อมูลพื้นฐาน (นักเรียน โรงเรียน ครู) ข้อมูลการลงทุนด้านการใช้จ่ายทางการศึกษา และข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงลึกจากสถานศึกษาที่มีบริบทที่ใกล้เคียงกันในเรื่องขนาดและที่ตั้ง เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาเรื่องการสนับสนุน ควรจะให้การสนับสนุนอะไร สนับสนุนอย่างไร สนับสนุนเท่าใด และสนับสนุนให้ใครบ้าง เพื่อให้ตอบโจทย์ที่เป็นประเด็นท้าทายในเรื่องการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ ลดช่องว่างทางการศึกษา และตอบโจทย์บริบทสังคมที่เปลี่ยนแปลง

รองศาสตราจารย์ประวิต เอราวรรณ เลขาธิการสภาการศึกษา กรรมการและเลขานุการ ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า การศึกษาแนวทางสนับสนุนทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอยู่ระหว่างการดำเนินการที่ใกล้แล้วเสร็จ ซึ่งจะสามารถนำเสนอโมเดลใหม่ในการจัดสรรงบประมาณการลงทุน ด้านการศึกษาต่อคณะกรรมการสภาการศึกษาในการประชุมครั้งต่อไป จึงขอเสนอต่อที่ประชุมสภาการศึกษา เพื่อโปรดรับทราบ

มติ ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องอื่น ๆ

เรื่องที่ ๖.๑ การรับรองมติการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๒/๒๕๖๘

รองศาสตราจารย์ประวิต เอราวรรณ เลขาธิการสภาการศึกษา กรรมการและเลขานุการ เสนอให้มีการรับรองมติการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๒/๒๕๖๘ วันศุกร์ที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๘

มติ ที่ประชุมรับรองมติการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๒/๒๕๖๘ วันศุกร์ที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๘

เรื่องที่ ๖.๒ กำหนดการประชุมครั้งต่อไป

รองศาสตราจารย์ประวิต เอราวรรณ เลขาธิการสภาการศึกษา กรรมการและเลขานุการ แจ้งกำหนดการประชุมครั้งต่อไป ครั้งที่ ๓/๒๕๖๘ ในวันศุกร์ที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๓.๓๐ น.

มติ ที่ประชุมรับทราบ

เลิกประชุมเวลา ๑๑.๓๐ น.

นางสาวกิงกาญจน์ เมฆา
นางปัทมา คำภาศรี
นายกัมพล ธรรมหมื่นยอง
นางสาวจันทิมา แทนอินทร์
ผู้จัดรายงานการประชุม

เลขาธิการสภาการศึกษา
กรรมการและเลขานุการ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม